

GGD
Amsterdam

Bezoekadres
Nieuwe Achtergracht 100
1018 WT Amsterdam

Postbus 2200
1000 CE Amsterdam
Telefoon 020 555 5405

ggd.amsterdam.nl

Retouradres: LO/Postbus 2200, 1000 CE Amsterdam

Aan

Naut Loots
Programma Elektriciteitsvoorziening Amsterdam

Behandeld door Rob van Strien
Adviseur Milieu en Gezondheid
GGD Amsterdam
020 555 5405, rvstrien@ggd.amsterdam.nl

Datum 18-6-2024

Kenmerk

Onderwerp Advies magneetveld elektriciteitsstation Schipluidenlaan

Geachte heer Loots,

Hierbij ontvangt u het GGD-advies over de nieuwbouw van het elektriciteitsstation Schipluidenlaan door netbeheerder Liander. U ontvangt dit advies omdat u ons gevraagd heeft in beeld te brengen of er gezondheidsrisico's zijn die samenhangen met de ontwikkeling van dit elektriciteitsstation.

De uitbreiding van het elektriciteitsnet

De stad groeit, met meer woningen en bedrijven. Daarnaast digitaliseert de samenleving in snel tempo. Koken en verwarmen doen Amsterdammers nu nog vaak op gas. In de toekomst zullen steeds meer mensen elektrisch koken en hun huis verwarmen. Bovendien gaan steeds minder auto's en andere vervoersmiddelen op benzine of diesel rijden, maar op elektriciteit. De vraag naar elektriciteit zal hierdoor in 2050 3 tot 4,5 keer hoger zijn dan nu. Daarom versterkt en vernieuwt netbeheerder Liander samen met de gemeente Amsterdam het elektriciteitsnet in de stad. Het aanpakken van het stroomnet zal zeker tot 2035 duren.

Uw gezondheid en magneetvelden

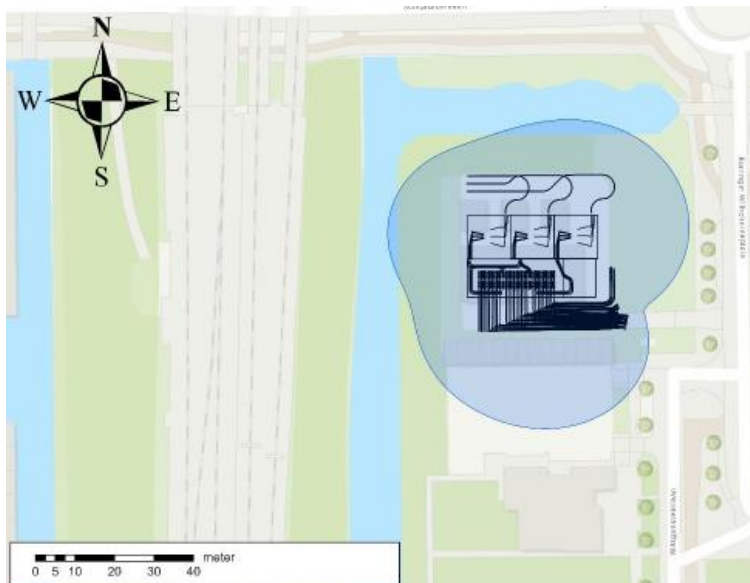
Elektriciteitsstations zijn een cruciale schakel in de distributie van elektriciteit in de stad en spelen zo een belangrijke rol in ons dagelijks leven. Er is echter ook bezorgdheid over het magneetveld rond elektriciteitsstations en de mogelijke gevolgen daarvan voor de gezondheid. Onderzoek laat zien dat mensen die dichtbij bovengrondse hoogspanningslijnen wonen vaker de zeldzame ziekte leukemie

hebben. Het magneetveld kan daarvan de oorzaak zijn, maar dat is niet zeker¹. De Gezondheidsraad ziet weliswaar aanwijzingen voor een rol van het magneetveld, maar geen bewijs voor een oorzakelijk verband. De Gezondheidsraad ziet ook dat de aanwijzingen voor kinderen duidelijker zijn dan voor volwassenen.

Als het magneetveld inderdaad de oorzaak is, bestaat dit gezondheidsrisico overal waar elektriciteit loopt en het magneetveld sterk is. De sterkte van het magneetveld wordt uitgedrukt in microtesla. De GGD adviseert om zoveel als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen dat gevoelige bestemmingen² in een magneetveld terechtkomen waarvan de sterkte jaargemiddeld hoger is dan 0,4 microtesla. De gemeente Amsterdam heeft daarom een beleidskader ([Raadsinformatiebrief](#) en [bijlage](#)) opgesteld dat ervoor zorgt dat in nieuwe situaties gevoelige bestemmingen zoveel mogelijk worden ontzien.

Situatieschets

In de onderstaande figuur laat de blauwe lijn zien tot waar de jaargemiddelde sterkte van het magneetveld rond het elektriciteitsstation Schipluidenlaan naar verwachting hoger zal worden dan 0,4 microtesla. Daarbij is rekening gehouden met de groei van de vraag naar elektriciteit in de toekomst.

Figuur - Jaargemiddelde magneetveld met een sterkte van 0,4 microtesla of hoger.

Bestaande woningen rondom het elektriciteitsstation.

Volgens de berekening van Liander zullen rondom het elektriciteitsstation Schipluidenlaan geen bestaande woningen in een magneetveld terechtkomen dat gemiddeld over het jaar sterker zal worden dan 0,4 microtesla. De GGD verwacht daarom geen risico's voor de gezondheid van omwonenden.

¹ Leukemie is een zeldzame vorm van kanker. In Nederland krijgen ieder jaar ongeveer 400 kinderen onder de 16 jaar een soort kanker. In ongeveer 30% van de gevallen gaat het daarbij om leukemie. Er is geen duidelijke oorzaak bekend die het ontstaan van leukemie bij kinderen kan verklaren, ook het magneetveld wordt niet gezien als duidelijke oorzaak voor het ontstaan van leukemie. De kans dat een kind leukemie krijgt is ongeveer 1:30000. Als het magneetveld echt leukemie zou kunnen veroorzaken zou die kans 1:12000 worden.

² Gevoelige bestemmingen zijn plaatsen waar mensen langdurig verblijven. Onder 'langdurig' verblijf wordt een verblijftijd verstaan die vergelijkbaar is met 'wonen'. Daarbij gaat het om vele uren per dag voor minimaal een jaar. Wettelijk gezien is het toegestaan om woningen te bouwen op plaatsen waar het magneetveld sterker is dan 0,4 microtesla.

Uw gezondheid en fossiele energie

De elektrificatie van de stad zorgt er ook voor dat uiteindelijk minder fossiele energie gebruikt wordt. Dat is nodig om de klimaatdoelen te halen. Elektrificatie heeft nog een ander effect. Het verbranden van gas en benzine produceert namelijk ongezonde verbrandingsgassen en andere luchtverontreiniging. Dat gebeurt in huis, tijdens het koken op gas of door de verwarming aan te zetten. Maar ook buiten produceren verbrandingsmotoren ongezonde uitlaatgassen. De elektrificatie van woningen en vervoersmiddelen zorgt voor minder luchtverontreiniging in- en buitenshuis. Dat is goed voor de gezondheid van iedereen.

Meer informatie

Hebt u een vraag over elektriciteitsstations en uw gezondheid? Deze kunt u stellen aan het team Milieu en Gezondheid van de GGD via telefoonnummer (020) 555 5405 (van maandag t/m vrijdag van 9:00 – 17:00) of via e-mail: leefomgeving@ggd.amsterdam.nl. Voor meer informatie over de versterking van het stroomnet in Amsterdam gaat u naar www.amsterdam.nl/stroom.

Met vriendelijke groet

Dr. Ir. Rob van Strien
Adviseur milieu en gezondheid
GGD Amsterdam